

- samfunn@vl.no
- tips til avdelingen: 22 310 425
- flere nyheter på vl.no/verden

verden

Frankrikes president Nicolas Sarkozy (t.h.) sammen med Jalal al-Talabani, president i Irak. Foto: Scanpix

Sarkozy i Irak

IRAK: Frankrikes president Nicolas Sarkozy landet i går i Irak. Det er første gang et fransk statsoverhode besøker landet. Sarkozy ble tatt imot i Bagdad av sin irakiske kollega Jalal al-Talabani. – Jeg har kommet for å uttrykke fransk solidaritet med Irak. Det franske folk ble sterkt påvirket av det som skjedde i Irak. Frankrike vil gå sammen med Irak på veien mot suksess, sa Sarkozy på en felles pressekonferanse med Talabani. ©NTB

– Dette er ikke en vanlig resesjon. Vi gjennomlever nå den verste økonomiske krisen siden den store depresjonen, sa president Barack Obama på sin første pressekonferanse mandag. Foto: Scanpix

Obama advarer mot økonomisk katastrofe

På sin første pressekonferanse som president mandag, advarte Barack Obama mot økonomisk katastrofe om ikke Kongressen så snart som mulig vedtar stimuleringspakken på vel 800 milliarder dollar.

Obama gjorde det klart at det offentlige nå er den eneste enheten som fortsatt har ressurser nok til å få økonomien i gang igjen etter at den private sektoren er sterkt svekket av krisen.

– Det er bare staten som kan bryte den onde sirkelen der tapte jobber fører til at folk bruker mindre penger som igjen fører til enda flere oppsigelser. Å bryte denne sirkelen er akkurat det denne planen skal gjøre, sa han.

Katastrofe. Han gjorde det klart at om pakken ikke blir vedtatt, vil krisen utvikle seg til en katastrofe og USA kan ende i en nedadgående spiral det blir umulig å snu.

– Dette er ikke en vanlig resesjon. Vi gjennomlever nå den verste økonomiske krisen siden den store depresjonen, sa han og viste til Japans tapte tiår som et eksempel på hva som skjer om

man ikke får i gang økonomien igjen.

Pressekonferansen fungerte som et forum for å skjerpe presset mot republikanerne i Kongressen som er skeptiske til stimuleringspakken, og for å forklare det amerikanske folk enda en gang hvor alvorlig krisen er.

Første hinder. Bare timer før seansen startet, passerte stimuleringspakken det første hinderet i Senatet. Med 61 mot 36 stemmer vedtok Senatet å avslutte debatten slik at votering over pakken som nå er på 838 milliarder dollar, kunne finne sted i går.

Tre republikanere sluttet seg til demokratene slik at det ble flertall for å stanse debatten. Dermed ble veien åpen for votering om selve pakken på 827 milliarder dollar. ©NTB

LES MER

• USAs 44. president kan være en mulig redningsmann for verden, sier Norges utenriksminister Jonas Gahr Støvre. Les kommentar på side 11.

Statsminister

Mange fallgruver for Morgan Tsvangirai i Zimbabwe.

Geir Ove Fonn

geirof@vl.no

22 310 431

I dag tar Morgan Tsvangirai steget fra forfulgt opposisjonspolitiker til statsminister i Zimbabwe.

Oppgave: Å få landet opp fra avgrunnen.

Den nye samlingsregjeringen vil imidlertid bli dominert av det mangeårige regjeringsbærende partiet Zanu-PF. Snart 85 år gamle Robert Mugabe beholder presidentmakten.

– Det meste taler for at dette ikke kommer til å fungere, men alternativet er tross alt verre, sier CMI-forsker Elling Tjønneland.

Under Mugabes vanstyre har Zimbabwe gått fra å være regionens grøderike kornkammer til nær konkurs. Prisene dobles daglig, ni av ti er uten arbeid og bortimot halve befolkningen har rømt utenlands. Sult og død forsterkes av en omfattende koleraepidemi, og helsevesenet ligger i ruiner.

Matvarehjelp. – Det er enorme utfordringer i et land der nesten halve befolkningen er avhengig av matvarehjelp. Nesten alt må repareres og fornyes for å gjen-skape et fungerende samfunn, fra skolevesen til vannforsyning. Og det må skje raskt for å gi den nye regjeringen legitimitet, sier den Zimbabwe-fødte forskeren Amanda Hammer ved Afrika-instituttet i Uppsala.

Hun og andre eksperter gir dårlige odds for å lykkes. Fortsatt er president Mugabe og hans Zanu-PF erkefiender med Tsvangirai og hans Bevegelse for demokratisk forandring (MDC).

KRISEN I ZIMBABWE

President Robert Mugabe (84) og partiet ZANU-PF har ledet Zimbabwe siden landet fikk sin uavhengighet fra Storbritannia i 1980.

Siden 1999 er ZANU-PF blitt utfordret av Bevegelsen for demokratisk forandring (MDC), som har røtter i fagbevegelsen.

27. juni i fjor fikk Mugabe over 85 prosent av stemmene i andre runde av presidentvalget. Opposisjonsleder Morgan Tsvangirai (56) trakk seg fra andre valgongang på grunn av vold og trusler. Han fikk flest stemmer i første runde.

15. september i fjor undertegnet Mugabe og Tsvangirai en avtale om maktdeling. Først nå er partene klare til å regjere sammen.

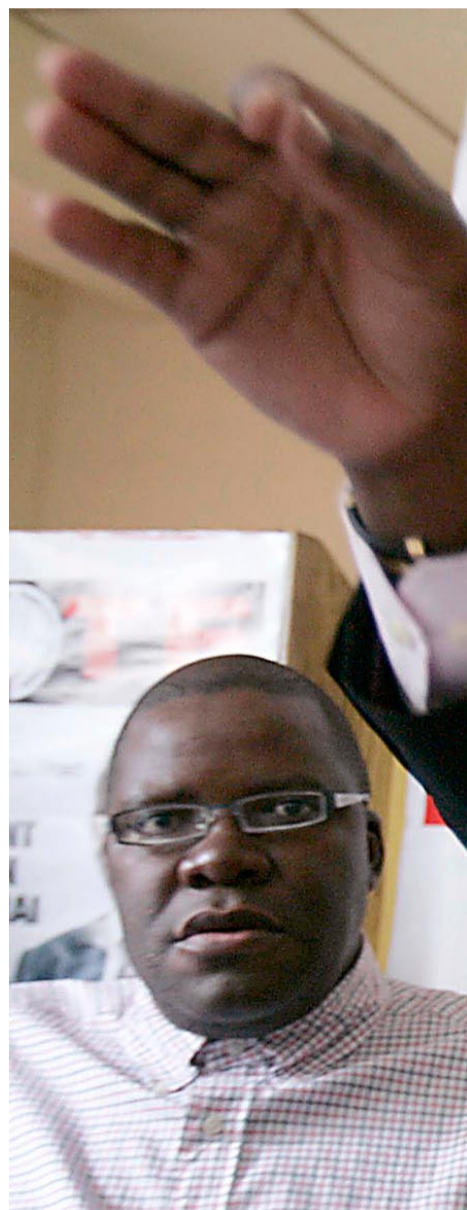
posisjonelle og forkjempere for menneskerettigheter som myndighetene i månedsvis har holdt i brutal forvaring.

Rettsikkerhet. – Det er avgjørende for regjeringens troverdighet at rettssystemet og rettsikkerheten raskt blir forbedret. Det er oppsiktsvekkende at Zanu-PF ikke engang vil løslate eller gi medisinsk tilsyn til de fengslede aktivistene, sier Hammer.

Når Tsvangirai i dag omsider kan kalle seg statsminister, skjer det etter en langvarig og blodig strid med Mugabe og hans regime. I første runde av presidentvalget i mars i fjor slo Tsvangirai Mugabe klart. Det førte til et så sterkt råkjør mot MDC at Tsvangirai trakk seg fra andre runde. Først nå er striden tilsynelatende løst og avtalen om samlingsregjering satt i kraft.

– Å bygge tillit mellom to parter som i realiteten ikke ønsker å sitte i regjering sammen, er en enorm utfordring, påpeker Elling Tjønneland.

En egen overvåkingskomité

skal finne umiddelbare løsninger på uenighet mellom regjeringspartnerne, med Sør-Afrika som en siste instans dersom dette ikke lykkes.

Champagne og kaviar. CMI-forskeren var nettopp i Zimbabwe, der han konstaterte at landet nærmest har brutt sammen. Selv i hovedstadens rike bydeler er vannsystemet mange steder ødelagt, og på landsbygda er det enda verre.

– Mens folk flest møter tomme hyller i butikkene, kan de med solide dollarbunker fortsatt kjøpe russisk kaviar og champagne i velassorterte butikker i Harare. Folk er opp-

Stølsdokken
FJELLHOTELL

Stølsdokken fjellhotell fjellhotell

Ledig plasser i vinterferien uke 8 og 9

Priser fra 620,- pp inkl helpensjon.

Fine snøforhold og flotte løyper. Dag-Arne Saltnes spiller og synger på kveldene.

Kontakt oss på T. 61364077 -

email: asle@stolsdokken.no

